



ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РЕАБІЛІТАЦІЇ

Кредити та кількість годин: 4 ECTS; 28 лекційних занять, 32 годин практичних занять та 60 самостійна робота; залік
Заочна форма: 6 лекційних занять, 6 годин практичних занять та 108 самостійна робота; залік

I. Опис навчальної дисципліни

Становленню відповідних фахових навичок і умінь студентів, формуванню їхньої професійної компетентності сприяє оволодіння основами знань та практичних елементів психологічної допомоги при вивченні курсу «Психологічні основи реабілітації». Професійна діяльність майбутніх практичних психологів передбачає знання та вміння щодо психологічного супроводу реабілітаційного процесу. Дана дисципліна «Психологічні основи реабілітації» має за завдання розкрити теоретичні і практичні аспекти процесу реабілітації людини, види реабілітації, досягти рівня наукової і професійної підготовки в цій галузі відповідно до державних та європейських стандартів; сформувати практичні навички використання психологічних методів та технологій в системі соціально-психологічної реабілітації людини.

Міждисциплінарні зв'язки: «Психологічне консультування», «Основи психокорекції та психотерапії», «Арттерапія» тощо.

II. Мета та завдання навчальної дисципліни є формування у студентів:

уявлення про основні клініко-психологічні реабілітаційні заходи сучасної психології та формування практичних навичок надання психореабілітаційної допомоги різним категоріям населення.

Навчальна дисципліна «Психологічні основи реабілітації» формує такі **компетентності**:

- Здатність до ефективної взаємодії на рівні міжособистісних та психотерапевтичних відносин; здатність до співпраці, групової та кооперативної діяльності. Здатність до цінування та поваги до різноманітності й мультикультурності; надання рівних можливостей особам різних національностей та різних розумових здібностей, толерантне ставлення до їхньої культурної спадщини, індивідуальних особливостей.
- Здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що сприяє розвитку й саморозвитку, творчому підходу до професійної діяльності. Здатність оцінювати результати професійної діяльності та забезпечувати її якість; здатність позитивно сприймати критики колег, зацікавлених сторін та громадськості. Здатність бути критичним і самокритичним, наполегливим у досягненні поставлених завдань і взятих зобов'язань.
- Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих.

- Здатність навчатися впродовж усього життя й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками.
- Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову). Здатність психолога до сприяння, відновлення, підтримки та/або підвищення позитивного функціонування особистості та почуття благополуччя через відповідні рекомендації. Здатність добирати відповідні методи та стратегії психологічного супроводу, розробляти його концептуальну програму та надавати інформацію клієнту. Володіти навичками здійснення психологічного консультування (управління та регуляція специфічними ситуаціями, навички ефективного завершення психологічного консультування, навички самозбереження, саморегуляції та самоконтролю) й оцінки психологічного супроводу / консультування. Здатність до розуміння терапевтичних методів та процесів, що застосовуються у роботі з різними особами, котрі пережили стрес; тими, хто відчуває труднощі, пов'язані з тривогою, настроєм, пристосуванням до несприятливих обставин або подій у житті, харчуванні тощо; здатність здійснювати психотерапевтичні втручання, обумовлені знаннями та практикою, за принаймні двома напрямками або моделями психологічного супроводу.
- Здатність до надання послуг, які покращують психічне здоров'я, безпеку та фізичне благополуччя за допомогою захисних та адаптивних методів, а також для ефективної превенції, профілактики та відновлення психічного стану особистості.
- Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.
- Здатність діяти на основі принципів та стандартів етики професійної поведінки; усвідомлення власної відповідальності перед клієнтом, суспільством, професією та колегами; усвідомлення потенційно конфліктних принципів, стандартів для психологічних тестів та діагностики; спроможність ідентифікувати себе з цінностями професійного середовища; наявність професійної позиції фахівця-психолога; здатність виявляти чесність, порядність, принциповість, толерантність під час професійної діяльності.

III. Результати навчання

За результатами навчання слухачі зможуть:

- Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ у контексті професійних завдань. Володіти знаннями в галузі психології під час вирішення професійних завдань з урахуванням вікових та індивідуально-типологічних відмінностей, соціально-психологічних особливостей особистості та конкретних ситуацій.
- Уміти планувати корекційно-розвиваючий процес, забезпечувати його реалізацію та оцінку отриманих результатів.
- Демонструвати здатність до рефлексії, мати навички оцінювати непередбачувані проблеми у професійній діяльності й обдуманно вибирати шляхи їх вирішення. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.
- Усвідомлюючи межі власної компетенції та підзвітність відповідним фахівцям, уміти співпрацювати з колегами-психологами та зі спеціалістами інших галузей (медиками, учителями, вихователями). Ефективно виконувати різні ролі в команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

- Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку. Здатність систематично підвищувати свою професійну компетентність.

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№ з/п	Тема дисципліни
1	Загальні питання реабілітації, її види, етапи, технології.
2	Теоретичні питання реабілітаційної психології.
3	Кризові стани і психологічна допомога при них. Афективні розлади. Реабілітаційна психологічна допомога при онкозахворюваннях.
4	Психологічна реабілітація соматично хворих та осіб з обмеженими можливостями.
5	Психологічна реабілітація постраждалих від стресових та екстремальних ситуацій.
6	Підведення підсумку курсу

